

Szégyenlős hit

Még hogy én kiálljak az utca közepére és hirdessem az evangéliumot? Mondta egy ismerősöm megbotránkozva. Elgondolkoztam, vajon ebben mi olyan borzasztóan megalázó, mi az a trauma, amitől egy hívő borzadva elfordul? Mások szerint ez az embernek a belső, intim magánügye, nem illik róla sem beszélni, sem kérdezni. Valóban, sokan olyan mélyen leplezik hitüket, hogy időnként még hívő közösségben sem tudná egy odacsöppenő ember ismeretlenül megállapítani, vajon őket mi tartja össze, mi bennük a közös?

Nem szemrehányásként írom-e sorokat, csak el szeretnék gondolkoztatni, vajon jól ülünk-e a lovon?

Egy lelkeségi közösségben felvettem, írva vagyon, a rejtekedben imádkozzál és ne az utcasarkokon. Erre hivatkozva, futás közben, ha elhaladtam egy feszület mellett, nem vettem keresztet, ha jött arra valaki vagy egy autó. Erre az volt a jogos válasz, hogy ma egy kicsit más világban élünk, persze nem illik alamizsnát kikürtölve osztani, de ma a hitünk vállalása akár a külsőségekben is, nem jelent olyan nagy társadalmi presztízszt, mint mikor a farizeusok voltak a legfelsőbb osztály. Erre valóban vannak kedvező tapasztalataim is. Egyszer, hasonló helyzetben a feszület mellett elszaladva, keresztet vettem. Ott volt egy buszmegálló és egy néni, aki boldog mosollyal észrevételezte a gesztust. Úgy éreztem, ezzel valakit megerősítettem a hitében és ez jó. Olyan érzésem volt, mintha Jézus mosolygott volna rám a feszületről. Talán így is volt.

Különösen férfiak gondolhatják ezt lelkizésnek, amolyan nőies dolognak. Igen, valóban, függetlenül a nemünktől, tapasztalom, hogy vannak, akik igen nehezen nyilvánulnak meg belső életükről. Pedig ez nem feltétlenül fecsegés, önfényezés vagy éppen nyilvános gyónás, hanem emberi természetünk, gyarlóságaink, keresztjeink és örömeink vállalása. Ez nem öncélú dolog. Különösen a gyermekeinknek, fiataljainknak megmutatni az ember esendőségét, de egyben azt is, hogy ez természetes és lehet ezeket hordozni. A képmutatás jobb? Hogy erős vagyok, mindent ellenőrzésem alatt tartok, tudok mindent? Ezt a példát erőltetem mindenkire és rakok elviselhetetlen terheket rájuk, legyen az világi vagy hitbéli dolog? Az a hiteles szülő, aki akkor sír, mikor a gyerekek már lefeküdtek? Vagy csak akkor veszekednek, mikor a kicsik nincsenek ott? Azzal mutatjuk a példát, hogy nincsenek problémák vagy azzal, hogy azok elkerülhetetlenek és életünk azon múlik, megtanuljuk-e jól kezelni őket?

Ehhez alázat kell. Nem kevés. Vállalni, hogy nem vagyunk tökéletesek és problémamentesek. A kevély példamutatás vajon mit ad a környezetünknek?

Milyen kockázata van hitünk és azzal kapcsolatos élményeink hirdetésének? Álszentnek bélyegeznek. Nem is restek rá, még ismeretlenül is van, aki megteszi, anélkül, hogy bármi tapasztalata volna róla, vajon mit iszik ez az ember, aki a vizet prédikálja? Valamiért ezt érdemli ki, aki hitről beszél. A másik egy belső ok. Aki hirdeti a vizet, de mást iszik, az érzi, hogy ez nem jó és hitetlenektől, hívőktől is joggal fogja kapni az ítéletet. De ő gyengének érzi magát, nem tudja követni a hitét. Akkor ő álszent, sőt, azt meg lehet bárkinek ítélni? Ő tudja, hogy súlyosabb ítéletet érdemelne, mint aki nem rendelkezik ezzel a hittel, aki nem tudja, mi is lenne a jó. Márpedig, lehet hitelesebb tanúságtétel, mint attól, aki hisz valamiben, de nem tudja megtartani és ezért bánkódik? Az a hitelesebb szemünkben, aki tökéletesnek láttatja magát, aki vizet prédikál, de mikor nem látják, bort iszik és henceg vele, hogy különb másoknál?

Úgy gondolom, nem kell szenteknek lennünk ahhoz, hogy merjünk beszélni a hitünkről. Ugyan alkalmatlanok vagyunk és csak próbálkozunk, de megosztva kudarcainkat és sikereinket, segíthetünk sokaknak. Ha mélyen hallgatunk a hitünkről, akkor felment a világ a bűneink alól? Talán éppen csak az álszentség vádjá alól mentesülünk, márpedig ez a leginkább vállalható bűn az összes közül, ha nem vagyok (még) képes felnőni a hitemhez. De valamiért ezt a vádat szégyelljük legjobban.

Istennek nem tökéletesekre van szüksége a munkatársai között, hanem azokra, akik engedelmeskednek neki és átadják magukat. Ő a hibáinkat is felhasználni képes és a tökéletesség az Ő gondja.

Mit jelenthet nekünk a hitünkről beszélni?

Valamikor, a megtérés hajnalán, csak annyi fogalmazódott meg bennem, hogy érdemes az evangéliumokkal, mégpedig közösségekben foglalkozni. Miért? Bár magukban az evangéliumok és általában minden ígérszlet megéri a velük való foglalatosságot, de ha megtapasztaljuk, mire, miként hatnak, mit váltanak ki, az talán sok prédikációnál többet adhat, mert tanúi lehetünk az ige és a lélek találkozásának, ami roppant felemelő és biztató élmény. Minden világi témában is elmondható, hogy az igazság, mint Jézus, köztünk jön el. Állandó kudarckokra és sötétségre ítéltetett az az ember, akit nem érdekel másoknak, sőt, bárkinek a véleménye, bármiről (nincs rossz kérdés....). Másik fő következmény, ami szerint élünk is sokszor, hogy amiről nem beszélünk, az nincs is. Persze, általában a negatív dolgokat szeretjük elhallgatni, remélve, ezáltal azok láthatatlanok és ezért nem létezőkké, meg nem történtté válnak. De ez van, a tudásról is. Aki hallgat, lehet, hogy bölcs marad a világ előtt, de attól még senki nem vált bölcsőbbé, ha összeszorította a száját, meg ne szégyenüljön, ha ki találná nyitni.

Igen, van kockázata annak, ha beszélek. Mert tévedhetek, megítélnek, álszentnek mondanak. Életünk minden értelmes vállalkozásának van kockázata és vannak elkerülhetetlen kudarcai. Mitől teljesedik ki életünk, ha kerüljük a kudarckokat vagy megtanulunk hálásnak lenni értük? Több évtizedes emlékem maradt meg egy érdekes kurzusról: kudarc=siker folyamatban.

Pár éve, egy sugallatként jött fel bennem a gondolat, hogy minden nap emberekkel kellene Istenről beszélgetni vagy írni valamit. Ez körülbelül olyanféle ötlet volt, mint mikor elhatároztam, kellene valami olyan edzéstervet keresni, amivel elkerülöm, hogy balgaságból tegyem tönkre magam, inkább fenntarthatóan tudjak futni az egészségemért. Azért jöhetett a gondolat, mert arra eszméltem rá, hogy ez jó nekem és olyan nélküle a napom, mintha nem futottam vagy mozogtam volna. Úgy szoktam mondani, a testi és lelki megtérésem nagyjából együtt járt, talán nem is véletlenül. Ez a napi gyakorlat az évek során felvirágoztatta az életemet, jobban, mint a rendszeres futás, pedig annak is van némi hozománya.

Hitünkről akkor beszélünk csak, ha az evangéliumokat, meg szentek írásait idézzük? Nem, megvalljuk akkor is, mikor rosszakaróinknak rendszeresen megbocsátunk, igyekszünk szeretni őket, intelmeket fogalmazunk meg és nem ítélezünk. Sorolhatnám még, de ezeket is megítéli a világ, miért nem csapok az asztalra, miért nem hívom be az oroszokat, miért nem csinállok forradalmat? Ha ezeket a tetteimet bírálják, akkor a hitemet bírálják.

Lisieux-i Kis Teréz mondta valahol, ha szenvedünk azért, mert bántalmaznak a hitünk miatt, akkor még mindig a magunk dicsősége a fontos.

Természetesen, a cselekedetek számítanak sokat és mint látjuk, nem könnyű tettek fakadnak a Jézust követők hitéből. Csak egyre utalnék: *„Ha valaki azt állítja, hogy: „Szeretem az Istent”, de testvérét gyűlöli, az hazug. Mert aki nem szereti testvérét, akit lát, nem szeretheti az Istent sem, akit nem lát.”* (1Jn. 4. 20.). Amikor ítélkezünk, amikor gyűlölködünk, akkor is a hitünkről teszünk tanúságot!

Templomlépcső, 2022. november